

MESNED

İlahiyat Araştırmaları Dergisi

Cilt: 12, Sayı: 1, Bahar 2021

Journal of MESNED Divinity Researches

Volume: 12, Issue: 1, Spring 2021

ISSN 2667-7075 | e-ISSN 2687-3605

<http://dergipark.gov.tr/mesned>

mesned@inonu.edu.tr

**İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Bulgurlu, 44000 Malatya
Battalgazi/Malatya**

MESNED İlahiyat Araştırmaları Dergisi
Journal of MESNED Divinity Researches

Cilt 12, Sayı 1, Yaz 2021
(Volume 12, Issue 1, Spring 2021)

İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına Sahibi/Owner
Prof. Dr. Fikret KARAMAN, Dekan / Dean
fikret.karaman@inonu.edu.tr

Baş Editör/Editor in Chief
Prof. Dr. Mehmet BİRSİN mehmet.birsin@inonu.edu.tr

Editörler/Editors

Doç. Dr. Mehmet Korkut ÇEÇEN korkut.cecen@inonu.edu.tr
Doç. Dr. Harun BEKİROĞLU harun.bekiroglu@inonu.edu.tr
Dr. Selahattin YILDIRIM selahattin.yildirim@inonu.edu.tr
Dr. Fatih ZENGİN fatih.zengin@inonu.edu.tr

Dr. Serkan DEMİR serkan.dermir@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Soner ERASLAN soner.eraslan@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Gülşen SAYIN gulsen.sayin@inonu.edu.tr

Yayın Kurulu/Board of Publication

Prof.Dr. Abdullah ÇOLAK	Türkiye	Hittit Üniversitesi	abdullahcolak@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Abdulrahman A. S. ALJARMAN	Kuveyt	College of Basic Education	a.aljarman@hotmail.com
Prof.Dr.Abdurrahman KASAPOĞLU	Türkiye	İnönü Üniversitesi	a.kasapoglu@inonu.edu.tr
Prof.Dr.Ahmet Cahid HAKSEVER	Türkiye	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	ahmetcahid@hotmail.com
Prof.Dr.Ahmet Faruk SINANOĞLU	Türkiye	İnönü Üniversitesi	afaruk.sinanoglu@inonu.edu.tr
Prof.Dr.Adam APAK	Türkiye	Uludağ Üniversitesi	ademapak@uludag.edu.tr
Prof.Dr.Ali AYTEN	Türkiye	Marmara Üniversitesi	aliayten@marmara.edu.tr
Prof.Dr.Aydın TOPALOĞLU	Türkiye	İstanbul Üniversitesi	aydin.t@istanbul.edu.tr
Prof.Dr.Bekir KUZUDİŞLİ	Türkiye	İstanbul Üniversitesi	bekir.kuzudisli@istanbul.edu.tr
Prof.Dr.Cemal TOSUN	Türkiye	Ankara Üniversitesi	cemaltosun71@hotmail.com
Prof.Dr.Fikret KARAMAN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	fikret.karaman@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Hamza Hassan SULIEMAN SALIH	B. A. E.	Islamic and Arabic Studies College	abohosam699@googlemail.com
Prof. Dr. Hulusi ARSLAN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	hulusi.arslan@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Mehmet KUBAT	Türkiye	İnönü Üniversitesi	memet.kubat@inonu.edu.tr
Prof.Dr. Mohammed Abdelrazzaq EID ALROUD	Ürdün	Al-Balqa Üniversitesi	tafilah2003@yahoo.com
Prof.Dr.Rachid Kohouss	Fas	Abdul-Malik Al-Saadi Üniversitesi	dr.rachidko@gmail.com
Prof.Dr.Saffet SANCAKLI	Türkiye	İnönü Üniversitesi	saffet.sancakli@inonu.edu.tr
Prof.Dr.Sabri TÜRKMEN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	sabri.turkmen@inonu.edu.tr
Prof.Dr.Sıddık KORKMAZ	Türkiye	Katip Çelebi Üniversitesi	skorkmaztr@gmail.com
Prof.Dr.Zülfikar DURMUŞ	Türkiye	Neşehir Üniversitesi	zulfikardurmus@nevsehir.edu.tr
Prof.Dr.Mahmut ÇINAR	Türkiye	Gaziantep Üniversitesi	cinarmahmut@gmail.com
Prof.Dr.Mehmet BİRSİN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	mehmet.birsin@inonu.edu.tr
Prof.Dr.Cemil ORUÇ	Türkiye	İnönü Üniversitesi	cemil.oruc@inonu.edu.tr
Doç. Dr. Abdul Raouf Erhim Youssef AL MULYS	Irak	College of the Great Imam University	abolena1988@gmail.com
Doç. Dr. Belli ABDELKARİM	Cezair	Chadli Bin Jadid University	bellkar23@yahoo.com
Doç.Dr.Mehmet Korkut ÇEÇEN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	korkut.cecen@inonu.edu.tr
Doç.Dr.Hamdi ONAY	Türkiye	İnönü Üniversitesi	hamdi.onay@inonu.edu.tr
Doç.Dr.Bilal GÖK	Türkiye	İnönü Üniversitesi	bilal.gok@inonu.edu.tr
Dr. Mohammed Ibrahim Dohisat	Ürdün	Al Wasl University	dohisat@yahoo.com

Taradığımız İndeksler

Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ, Necmettin
Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk BEŞER, Marmara
Üniversitesi
Prof. Dr. Ethem CEBECİOĞLU, Ankara
Üniversitesi
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ, İstanbul
Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim HATİBOĞLU, Uludağ
Üniversitesi
Prof. Dr. Habib EL-MALLAOUKI
Universität Osnabrück (Almanya)
Prof. Dr. Gali GARBİ, Dr. Yahya Fares
Univesity (Cezayir)
Prof. Dr. Ralf ELGER, Martin-Luther
Universität (Almanya)
Prof. Dr. Bülent UÇAR, Universität
Osnabrück (Almanya)
Doç. Dr. Muratbek MYRZABEKOV,
Uluslararası Ahmet Yesevi Üniversitesi
(Kazakistan)
Dr. Khanom ALYAZIGI, Université de
Montpellier (Fransa)

Prof. Dr. Sadık KILIÇ, Atatürk
Üniversitesi
Prof. Dr. Turan KOÇ, İstanbul
Sabahattin Zaim Üniversitesi
Prof. Dr. Ali KÖSE, Marmara
Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa KÖYLÜ, Ondokuz
Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ŞEKER, Dokuz
Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. İmtiyaz YUSUF, Mahidol
University (Thailand)
Prof. Dr. Tarek BADAWIA,
Universität Erlangen (Almanya)
Dr. Beder AL-JABER, King Saud
University (Suudi Arabistan)
Prof. Dr. Muhammet BASCELİC
Prof. Dr. Dosay KENJETAY, Eurasian
National Univ. (Kazakistan)
Dr. Muhamed Bascelic, Eberhard
Karls Universität Tübingen
(Almanya)

Mesned İlahiyat Araştırmaları Dergisi, 30 Haziran ve 31 Aralık tarihlerinde yılda 2 sayı olarak İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından yayımlanan uluslararası bir dergidir. 2019 yılında yayın hayatına başlayan Mesned Dergisi, 2010 yılı itibarıyla yayınlanmakta olan İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nin devamıdır.

The journal of Mesned Divinity Researches is an international issue published semiannually by the Faculty of The Divinity of İnönü University on June 30 and December 31. Journal of Mesned started to be published in 2019, is the continuation of Journal of The Faculty of The Divinity of İnönü University which has been published since 2010.

Kapak Tasarım/Cover Design

Dr. Öğr. Üyesi Fatih ZENGİN fatih.zengin@inonu.edu.tr

Grafik-Tasarım/Graphics-Design

Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİR serkan.dermir@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Soner ERASLAN soner.eraslan@inonu.edu.tr

Baskı/Printing by

İnönü Üniversitesi Matbaası Malatya 2021

MESNED İlahiyat Araştırmaları Dergisi hakemli bilimsel bir dergidir ve Haziran-Aralık aylarında olmak üzere yılda iki defa yayımlanır. Yazılarının sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan görüşler İnönü Üniversitesi'ni ve MESNED İlahiyat Araştırmaları Dergisi'ni temsil etmez. Makale ve yazılar, kaynak gösterilmek şartıyla sadece iktibas ve atıf şeklinde kullanılabilir. © İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 2021

Journal of MESNED Divinity Researches is a biannual peer-reviewed academic journal published in June and December. All the responsibility for the content of the papers published here belongs to the authors, and does not express the official view of the Faculty and Journal of MESNED Divinity Researches. Without getting permission of the journal, papers published here cannot be published partially or totally on other media. Copyright©: İnönü University Faculty of Divinity 2021

Dergimizin Yayın ve Yazım ilkeleri, sayının son kısmındadır.

Yazışma Adresi/Correspondence

Tel/Belgeç: 0422 377 49 97- 0422 341 00 61
İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi - Kampus -MALATYA

ISSN 2667-7075 | e-ISSN 2687-3605

<http://dergipark.gov.tr/mesned>

İÇİNDEKİLER

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Kıyas İşleminde Teâruz ve Tercih Rifat YILDIZ	9-36
Muhammed b. Mustafa el-Bucevî el-İzmîrî'nin Kazâ, Kader, Fal ve Astrolojiye İlişkin <i>Risâle fî zemmi'l-müşteğîlîn bi'l-fa'l ve'l-kehâneti ve'n-nücûm</i> Adlı Risâlesinin Tahkik, Tahlil ve Tercümesi Mustafa BORSBUĞA - Coşkun BORSBUĞA	37-73
Arap Edebiyatında Tevki'ât (Sadru'l-İslâm Dönemi) Ebubekir MATPAN.....	75-92
İslam Miras Hukukunda Tereke Taksiminde Paydaların Eşitlenmesi Metodunun Uygulanması Muhammed ÇUÇAK	93-120
İslam Kelamında Fıtratın Bilgisel Değeri İrem CEYHAN	121-142
Hanyalı Nuri Osman Divanında Celvetilik Edibali KARABIYIK	143-162
İbn Ebû'l-Hadîd'e Göre Hz. Ali'nin Siyasî Kişiliği Ahmet SONAY	163-190

KİTAP DEĞERLENDİRMESİ

İlahi Buyruk Teorisi -Kitap Değerlendirmesi- Musa YANIK.....	191-194
Belâğatu'l-Kelime fî't-Ta'bîri'l-Kur'ânî -Kitap Değerlendirmesi- Mehmet Burak ÇAKIN	195-201
Hadislere Gerek Yok Söylemi -Kitap Değerlendirmesi- Betül SATILMIŞOĞLU	203-207

CONTENTS

RESEARCH ARTICLE

Taāruz and Tarjih in the Practice of Qiyas Rifat YILDIZ	9-36
Critical Edition, Examination And Translation of The Risālah of Muḥammad al-Bujawī al-Izmīrī's Entitled <i>Risālah fi dhamm al-mushtaghīlīn bi'l-fa'l wa'l-kahānah we'n-nujūm</i> On Qaḍā, Qadar, Fortune telling and Astrology Mustafa BORSBUĞA - Coşkun BORSBUĞA	37-73
Tawqī'āt In Arab Literature (Sadru'l-Islamic (The Golden Age Of Islam) Period) Ebubekir MATPAN	75-92
Application Of The Method Of Equalization Of Denominators In The Tereke in Inheritance Law Of Islām Muhammed ÇUÇAK	93-120
Informational Value Of Disposition in Islamic Theology İrem CEYHAN	121-142
Jilwatiyya in Hanyali Nûrî Osman's Divan Edibali KARABIYIK	143-162
'Ali b. Abī Ṭālib's Political Persona According to Ibn Abī al-Ḥadīd Ahmet SONAY	163-190

BOOK REVIEW

Divine Command Theory -Book Review- Musa YANIK	191-194
Belāġatu'l-kelime fi't-Ta'bīrī'l-Kur'ānī - Book Review- Mehmet Burak ÇAKIN	195-201
No Need For Hadith Discourse -Book Review- Betül SATILMIŞOĞLU	203-207